

Ystäväni.

(Nuoruuden muistelmia).

En aio puhua hänestä kuten erityisesti huomattavasta henkilöistä, tahdon kuvaila meidän suhteitamme, meidän ystäväyyttämme, jonka aina olemme luultleet olevan omituista laadua, vaikka nyt sitä suuresti epäilen. Sillä "realistinen" totuus on, että asia, jota ensin kummasellen ja ihailien katselee, aikaa voittaen näyttäätyy tavalliseksi ja kaikkein tunteettomaksi. Tyhmiä tekee sen tähden johtopäätöksen, että lausetaapa, mitä admiraali "on oikentettu". Loppuko tämä meidän ystäväyytemme, sitä en ota ratkaistakseni; pyysen vainen agnostisella kannalla sen suhteen.

onko tuo vanha miehipiteemme paikoillaan.

Ystäväni nimi on Antto. Hän on vuot-
ta minua nuorempi, ja minä olin seitse-
männellätoista, kun häneen tutustuin.

Oli kesä. „Ikävä“ lukukausi oli kulunut
loppuun, hyvään todistukseen olin siirretty
korkeimmalle luokalle, ja ilo ja tyytyväi-
syys mielessä olin omaisteni kanssa muut-
tanut maalle Hämeeseen lomaaikaa viet-
tämää ja „uusia“ voimia hankkimään.

Tilapäinen kotimme oli pienessä kylässä
— syrjäisessä, hiljaisessa, ^{siis} yksinäisessä. Mäen
rinteellä, järven rannalla, ^{sijaiten} piilotettuna mahe-
tavian kummin suojan tarjosi tilomme kes-
kassaan sulaisen näön. Ei ollut jokinään
kankana. Kun vuoren yli nousi, oli tilai-
suudessa koetella vaimiaan vastavirtaan uides-
sa, usein käytöntä siellä kalassakin.

Eraana helteisenä päivänä palattuani
idioottiselta kalaretkeltä järvelle, joka oli
kestänyt auringon noususta puolipäivään
ja jäänyt melkein saaliittomaksi, kulgis-

kelin pitkän maantietä, kädet taskussa ja Victor
Hugon „les misérables“ kainalossa. Halin itselleni
sopivaa lukupaikkaa. Löysin sellaisen si-
inä kohden, missä maantie astui ulos metsä-
sästä ja katosi, laaja näköala Ruuselan
kylän ympäröivän yli avautui sis-
mini eteen. (Talo, missä me asuimme oli
nimittäin erittäin muista). Istahdin kivet-
le, jota tuulen kovin varjosti, ja rupesin lu-
kemaan. Ei Waterloo'n ikävä tappelu kii-
tenkaan karwan voinut kiinnittää huomios-
tani. Kirja putosi kädestäni, ja painetun
paperin sijaan silmäni ihailivat kesäistä
maisemaa. Ja kutsu kauvemmin katselin ja ih-
ailin, sitä haaveksivammaksi kävi mielestäni,
sitä yleisemmin sykki sydämeni. Eiköhän
Suomen suvi voita kaikki Etelämaan sulot?
ajattelin itseni. Tuolla kaukana etelässä
luonto nauttii rikkautensa ja ylöllisyydes-
sään, ihmisten intohimoitkin ovat monenlai-
sia, voimakkaita — mutta täällä Pohjolassa
luonto unhoittaa itsensä ja muistaa vaan
luojaansa, vieno, runollinen kiitollisuus

Kuvantun sen kasvoihin lyhyen kesän ai-
kana, ihmisetkin ovat yksinkertaisia, suo-
ria, kütöllisiä vähimmäistakin hyvästä.

Siltä täällä tiedetään mitä suru on; suru
aina pölee pürteissä, kun ne ilostakin lois-
tavat ja sentähden ilo on multillinen, sisäl-
nen — mutta se juuri on suuremman runollis-
suutta!... Pohjolassa syntyynäinen on nöyrä,
itsensä kieltäväinen rakkaus...